

Ca. marts 1842

FAKTA

Dato:
Ca. marts 1842

Sidetal:
187, 188, 189

Dagbogens placering:
Thorvaldsens Museums arkiv,
inspektørens skrin, nr. 1

Ophavsperson/nøgleperson:
Christine Stampe

Generelle kommentarer:
Dette dokument er en del af det originale manuskript til Christine Stampes erindringer om Thorvaldsen. Afskriften af hele manuskriptet omfatter i alt 60 dele. Denne del er nr. 37.

OBS Dokumentet er også udgivet i Arkivet, Thorvaldsens Museum. Her findes den senest opdaterede udgave.

Læs mere om nærværende online-udgivelse i artiklen Manuskriptet til Christine Stampes erindringer om Thorvaldsen.

Omtalte personer:
John Gibson
Antolka Hiller
Ferdinand Hiller
Henri Lehmann
Alfred von Lotzbeck
Caroline von Mecklenburg-Strelitz
August Riedel
Christine Stampe
Elise Stampe
Bertel Thorvaldsen
F. Treschow
Penry Williams
Christian Frederik Zeuthen

RESUMÉ

Christine Stampes manus til sine erindringer om Thorvaldsen. Dette er 37. del af i alt 60.

TRANSSKRIFTION

- 187 -

[...] kort nu begyndte vi¹ paa nye at tage deel i fornøielser og een Nydelse, som Thorv: havde ret ofte nydt her i Rom med os, var Musikken hos Componisten Hr: Hillert², som havde en meget Musikalsk Kone, (en Polakerinde) og hvor der komme mange interesandte Mennesker, der hørte vi og Storhertugens Af Neustrehlizes Kammerherre: X.³ ☒ syngte, og han sang meget godt, jeg gav ham 2 Exemplarer af Thorv: frontespis, Johannes⁴ osv et til ham og et, til Prinsessen⁵ som han vilde selv give det til osv[.] Han intereserte mig fordie jeg saae hvor intagen han var af Tho: her lærte vi den smukke Monsignore⁶ X at kiende og en Mængde Mahlere, franske og Tyske, blandt andre Een, som hed X og var saa smuk, saa man maatte tilstaae han var det for meget, han var arkitekt⁷ og tog til Petersborg for at forsøge sin lykke, og skjønt han sang deilig saa kiedede han, thi alt var a quatre epingle⁸ hos ham, han tegnede nydelig, som vi saae af Mme Hillerts⁹ Album;

Nu kom Træskou's¹⁰ til Byen og vi gjorde adskillige Turer Med dem, og saa kom Zeutens¹¹, dem besøgte vi imellem om Aftenen; Thorvaldsen var ofte inviteret der og andre steder, dog alt var nu i gang hiemme hos os selv med hans sedvanlige Partie, og saa vilde han helst blive hiemme, og saa nennede jeg heller ikke at forlade Huuset, thi, det øvrige Personalie duede ikke til at sætte det igang, vi besøgte ofte en Engelsk fammille¹² som vare henrykte

- 188 -

over Thorv: og der traf vi altid Williams¹³ for hvem Thor: havde stor respekt som Mahler, her støtte vi ogsaa paa Gibson¹⁴, og mange andre Englænder, blandt andre en familie Behdeman¹⁵ som i England havde et udmærket Have Anlæg og Drivhuuse, med udmærkede Siældne Planter hvorover De havde udgivet Pragt Tegning[er] som havde Kostet en Mængde at udgive osv; ☒ samme Englændere købte for mange tusende, Antiquiteter, og meget Daarligt tøj, da nu var faschon at have et stort dyrestykke i spisestuen, saa fik det et af, Valodi¹⁶ troer jeg Maleren hed, og dette lod de Copiere og Litografere, ja saagar Modelere, og forærede til deres Venner (jeg fik et af samme smaae Basreliefs[.] det var af de stykker som man kunde tale over ved Bordet, hvor mange hundrede Pund det havde kostet, og som bragte samtalen paa en interesandt Gienstand for Englænderne[.] dog det var nok ogsaa dets største værd, de saae et lille stykke af Williams hos mig som de strax fik lyst til, (N:B: det var uhyre rige folk) dog de spurgte først hvad det skulde koste jeg sagde at Baron

Lotsbeck¹⁷ have givet 100 Scudo derfor, det skræmmede dem, det var gruelig dyrt for saa lille et stykke, skjønt det maaskee var meere værd en[d] deres Store der vist havde kostet 5 à 600 Scudo; [“]saa ledes er Englænderne[,]” sagde Thor: [“]dog det er det samme, om de og prutter og spørger først om Prisen af hvad de vil købe saa køber de dog noget, og det er ækelt med Tyskernes store delikatesse at man ikke tør tale om Priis eller sligt, det kalder de udelikat, og det saarer dem; nu kommer deres Landsmænd, (ingen Regel uden undtagelse :) og roser og hæver til Skyerne men derved bliver det, de ære¹⁸ rørte til Taarer over Arbeidets fortreffelighed, men de køber intet, og Kunstneren kan dog ikke bestaae, naar han selv skal beholde alle hans Herligheder[.]” X=¹⁹ N 1 X= dette i Anledning af at Thorv: ikke vilde købe et stykke, som han fandt for dyrt = nu blev han bagtalt[.] “]troer de ikke Englænderne havde villet prutte med mig, jeg er altid blevet bestemt ved mit første forlangende, men har aldrig eller fortalt til nogen de allerabsurdeste tilbud af folk, som ikke vare delicate[.]”

- 189 -

C: Træskoe²⁰, gjorde mange gode Bestillinger; men fleest hos Dansk Kunstnere, dog vilde han ogsaa have et Stykke af den fortreffelige Riedel²¹, og jeg skulde bestille det for ham, til 3 à 400 Sp: dog Riedel forsikkrede at han i de første 12 Aar ikke kunde tage imod nogen Bestilling, det glædede ret Thor: at Træskoe gjorde Bestillinger og han drev ret paa ham, for at Bestille et stykke hos en Holstener²² her var, dog Træskoe holdt ikke af Sammes Arbeider, [“]saa holder De ikke af hvad der duer[,]” sagde Thorv: heftig, [“]det siger De[,]” svarede Træskoe[.] “]ja det siger Sku enhver som forstaaer sig paa Kunst[,]” svarede Thorv:, Træskoe tænkte vist ikke meere paa det, men Thor, har ofte haft den mistanke at Træ: var vred paa ham derfor, Træskou var dog saa venlig ofte at komme og gjøre et lille partie Loterie²³ med os i Rom, og Thor: holdt saa meget af ham derfor laae det ham paa Hiertet. ☒ Baron Zeuten gjorde ogsaa adskillige smukke bestillinger,

---

¹ Dvs. fra marts 1842.

² Forår 1842 deltog Thorvaldsen i selskabelighed hos Ferdinand og Antolka Hiller.

³ Dvs. den tyske storhertug Georg Friedrich Karl Joseph von Mecklenburg-Strelitz (1779-1860), hvis kammerherre p.t. er uidentificeret.

Thorvaldsen og familien Stampe havde mindre end et år tidligere besøgt hoffet i Neustrelitz 27.5.1841 – muligvis kendte de pågældende kammerherre fra dengang.

⁴ Dvs. højs sandsynlig kobberstukne gengivelser af Johannes Døberens prædiken til Vor Frue Kirkes trekantgavl, jf. En liggende dreng, A64, En gammel skriftklog, A63, En mor med sin søn, A62, En søn med sin far, A61, En ung mand, A60, Johannes Døberens, A59, En dreng, A65, En farisæer, A66, En jæger, A67, To børn, A68, En mor med sit barn, A69, En hyrde, A70.

Se evt. også referenceartiklen Bestillingen til Vor Frue Kirke.

⁵ Dvs. den danske kronprinsesse Caroline Charlotte Mariane, der var født Mecklenburg-Strelitz.

⁶ Dvs. ærestitel for høje gejstlige, jf. monsignore i Meyers Fremmedordbog. Den omtalte person er p.t. uidentificeret.

⁷ Denne omtalte arkitekt er p.t. uidentificeret.

⁸ Dvs. stiv, stram, snørt, tvungen, jf. tiré à quatre épingles i Meyers Fremmedordbog.

⁹ Dvs. den polske sanger Antolka Hiller.

¹⁰ Dvs. den danske jurist og politiker F. Treschow og hans 2. kone Christiane Marie Hansen (1783-1864).

¹¹ Dvs. den danske baron, godsejer, diplomat og hofjægermester Christian Frederik Zeuthen og hans hustru Sophie Hedevig Schulin (1810-1866).

¹² Denne engelske familie er p.t. uidentificeret.

¹³ Forår 1842 mødte Thorvaldsen den engelske maleren Penry Williams.

¹⁴ Dvs. den engelske maler John Gibson.

¹⁵ Denne familien Behdemann er p.t. ikke nærmere identificeret.

¹⁶ Denne Valodi er p.t. uidentificeret.

¹⁷ Dvs. den tyske kunstsamler, embedsmand og friherre Alfred von Lotzbeck.

¹⁸ Dvs. ere.

¹⁹ Kryds og dobbelt vandret streg. Dvs. indvisningstegn. Følgende er skrevet i venstre margen på den anden led og margenen foroven: "N 1 X= dette i Anledning af at Thorv: ikke vilde købe et stykke, som han fandt for dyrt = nu blev han bagtalt troer de ikke Englænderne havde villet prutte med mig, jeg er altid blevet bestemt ved mit første forlangende, men har aldrig eller fortalt til nogen de allerabsurdeste tilbud af folk, som ikke vare delicate."

²⁰ Dvs. den danske jurist og politiker F. Treschow.

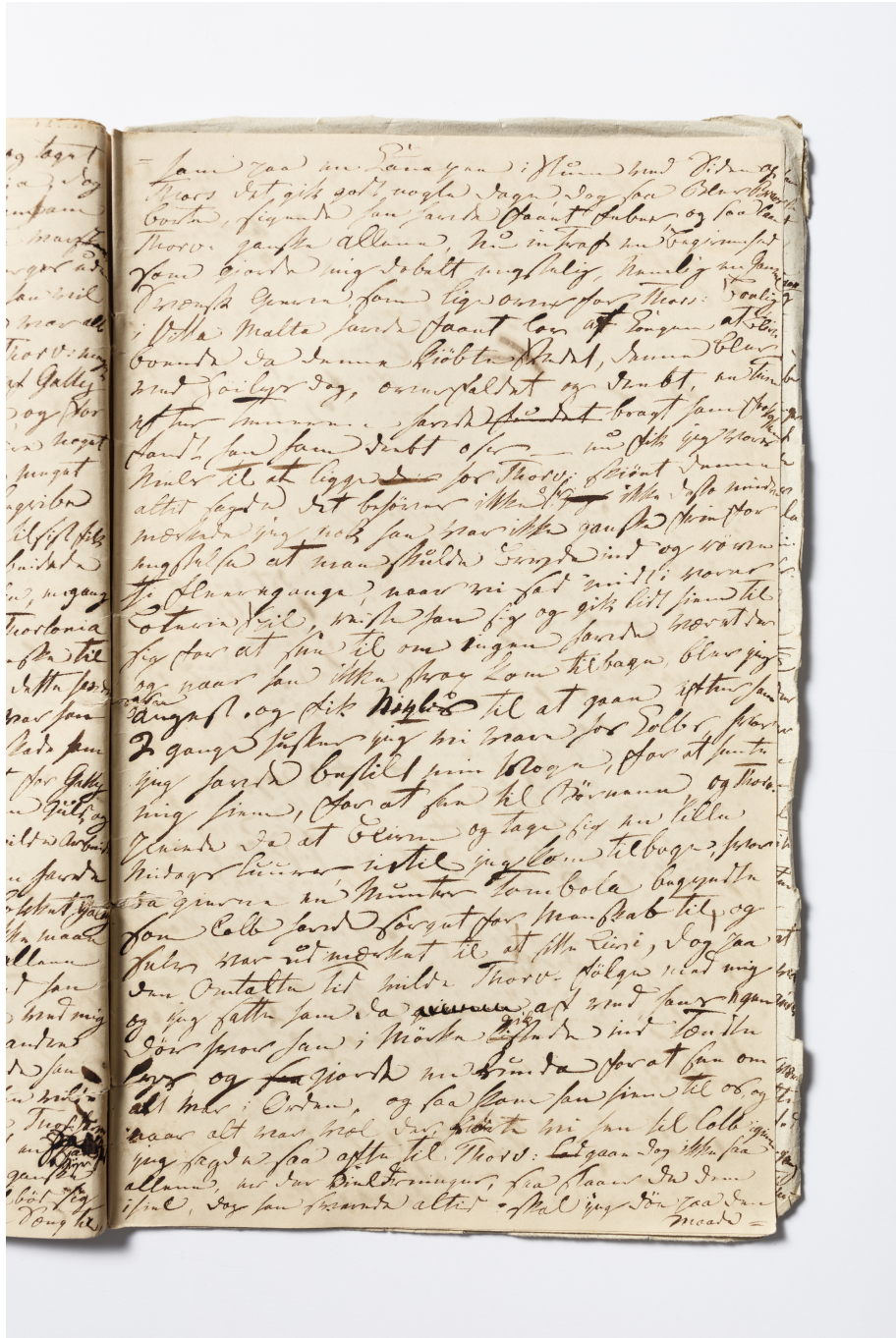
²¹ Dvs. den tyske maler August Riedel.

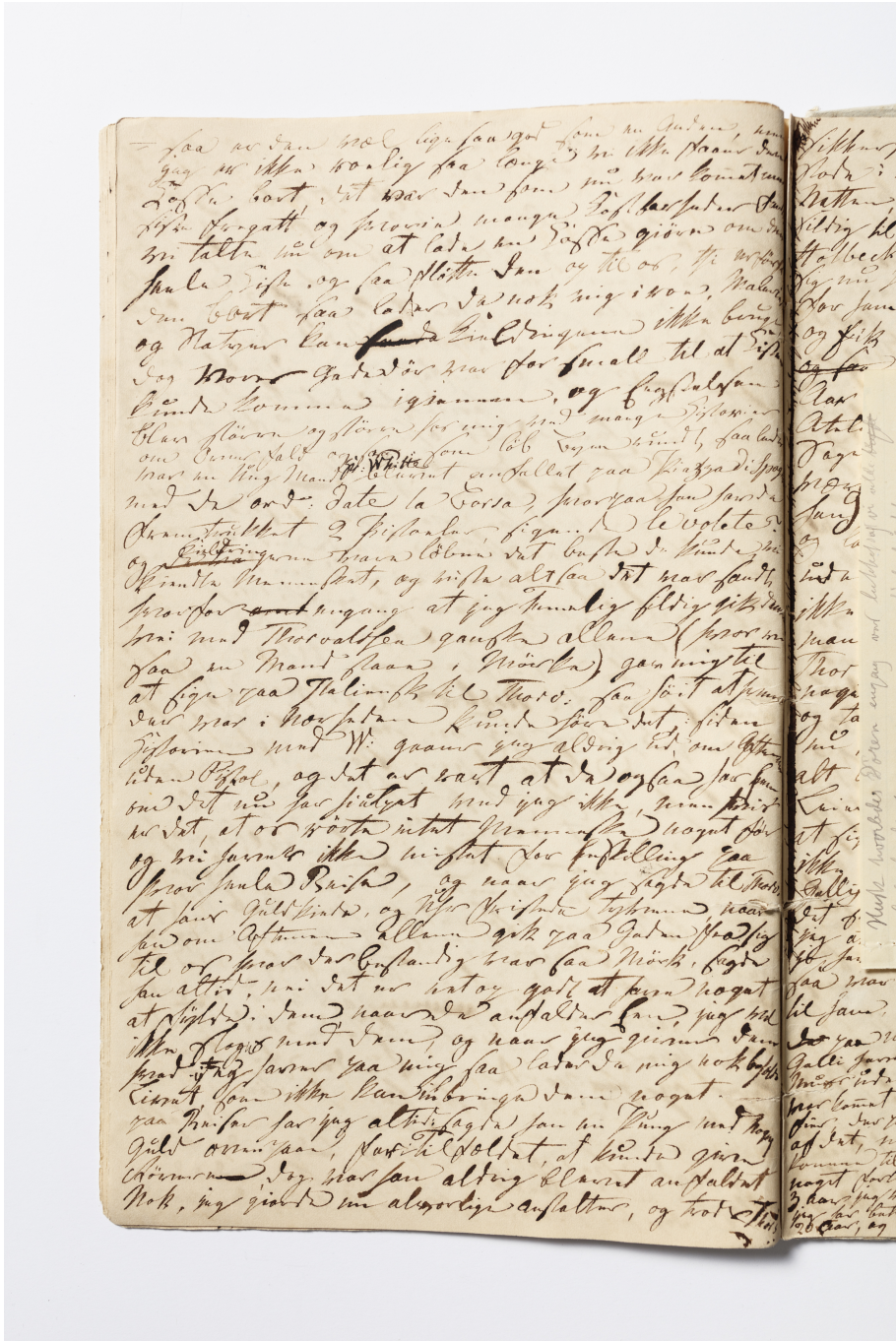
²² Denne holstener er p.t. uidentificeret.

²³ Se evt. emneordet Lotterispil.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

